

**Danıştay 2. Daire Başkanlığı 2022/1985 E. , 2026/247 K.****"İçtihat Metni"**

T.C.  
D A N I Ş T A Y  
İKİNCİ DAİRE  
Esas No : 2022/1985  
Karar No : 2026/247

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...  
VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALILAR) : 1- ... Bakanlığı  
2- ... Genel Komutanlığı  
VEKİLLERİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

**YARGILAMA SÜRECİ :**

Dava Konusu İstem : Dava; Diyarbakır E Tipi Cezaevi Jandarma Bölük Komutanlığı emrinde ... olarak görev yapan davacının, "Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla veya kin veya dostluk nedeniyle kötüye kullanmak" disiplin suçunu işlediğinden bahisle 7068 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 6. fıkrasının (ç) bendi uyarınca "meslekten çıkarma cezası" ile cezalandırılmasına ilişkin Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulunun ... günlü, ... sayılı kararının (Ö.U. ve A.K.'ya yönelik eylemler yönünden) iptali ile mahrum kaldığı ve kalacağı tüm aylık parasal ve özlük haklarının ödenmesi gereken tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararlar; davacının aynı Manga Komutanı olarak görev yaptığı dönemde, Ö.U. ve A.K. isimli erlerden borç para istediği, parayı bulmaları için bu askerlere baskı yaptığı, parayı bulamayan askerlere hakaret ettiği, daha önceki bir tarihte A.K. isimli askerden 60 TL borç para aldığı ve geri ödemediğinden bahisle disiplin soruşturması başlatıldığı; dava dosyasında mevcut soruşturma raporunun, disiplin soruşturması kapsamında alınan tanık ifadeleri ve davacının gerek idari soruşturma kapsamında verdiği ifade ve savunmaları gerekse de dava ve cevap dilekçesindeki beyanları ile birlikte bir bütün olarak değerlendirilmesinden, davacının astı konumunda bulunan Ö.U. ve A.K. isimli erlerden borç para alma eyleminin sübut bulduğunun anlaşıldığı, davacının bu eylemi gerçekleştirme sıklığı, bu eylemler gerçekleştirilirken konumu itibarı ile er ve erbaşlar üzerinde haiz olduğu hiyerarşik güç kullanımı ve davacının yürüttüğü kamu hizmetinin önem ve niteliği dikkate alındığında, davacının sübut bulan eyleminin karşılığı olan "meslekten çıkarma cezası" ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari İdari Dava Dairesinin temyize konu kararıyla; istinaf başvurusuna konu edilen Mahkeme kararı usul ve esas yönünden hukuka uygun bulunarak, 2577 sayılı Kanun'un 45/3 maddesi uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından; suçlandığı ve ceza aldığı eylem olarak borç alma hadiselerinin gösterildiği ancak Ceza Kanunu'nda borç almanın suç teşkil etmediği, borçlarını zamanında ödediği, savunma hakkının ihlal edildiği, üstlerine verdiği deliller ve tanık ifadelerinin dikkate alınmadığı, orantısız ceza verildiği ve dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN CEVABI : Temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır..

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : ...  
DÜŞÜNCESİ : İstem reddi gerektiği düşünülmektedir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından, davacının yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

**İNCELEME VE GEREKÇE :****MADDİ OLAY:**

Davacının, Diyarbakır E Tipi Cezaevi Jandarma Bölük Komutanlığı emrinde ... olarak görev yaptığı dönemde, "Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla veya kin veya dostluk nedeniyle kötüye kullanmak" disiplin suçunu işlediğinden bahisle 7068 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 6. fıkrasının (ç) bendi uyarınca "meslekten çıkarma cezası" ile cezalandırılmasına ilişkin Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulunun ... günlü, ... sayılı kararının (Ö.U. ve A.K.'ya yönelik eylemler yönünden) iptali ile mahrum kaldığı ve kalacağı tüm aylık parasal ve özlük haklarının ödenmesi gereken tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle temyizden incelenmekte olan dava açılmıştır.

**İLGİLİ MEVZUAT:**

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan ve 08/03/2018 günlü, 30354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un "Jandarma teşkilatı disiplin kurulları" başlıklı 19/1-(ç) maddesinde, Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulunun, personel işlerinden sorumlu jandarma genel komutan yardımcısının başkanlığında, Personel Başkanı, Hukuk Hizmetleri Başkanlığı disiplin işleri şube müdürü, Jandarma Genel Komutanının seçeceği üç daire başkanı ve Tayin Daire Başkanından oluşacağı; 19/1-(d) maddesinde ise, Jandarma Genel Komutanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun, Jandarma Genel Komutanının veya görevlendireceği jandarma genel komutan yardımcısının başkanlığında, personel işlerinden sorumlu genel komutan yardımcısı, Personel Başkanı, İstihbarat Başkanı, Asayiş Başkanı, Personel Plan ve Yönetim Dairesi Başkanı, Tayin Daire Başkanı, Kıdem Sicil Şube Müdürü ve Hukuk Hizmetleri Başkanından oluşacağı düzenlenmiştir.

Anılan Kanun'un "Jandarma teşkilatı disiplin kurullarının görev ve yetkileri" başlıklı 20/1-(ç)-3 maddesinde, Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulunun; asayiş kolordu komutanlıkları, komando tugay komutanlıkları, Jandarma Komando Özel Asayiş ve Kurtarma Tugay Komutanlığı, eğitim tugay ve birlik komutanlıkları, il jandarma, ilçe jandarma ve geçici bölge komutanlıkları, eğitim ve öğretim kurumları kadrolarında bulunan yüzbaşı ve altı rütbelerdeki **subay**, **astsubay**, uzman jandarma ve diğer sınıflardaki memurlara meslekten çıkarma cezasını vereceği; "Jandarma teşkilatı disiplin kurullarınca verilen kararların kesinleşmesi" başlıklı 21/1-(b) maddesinde, Asayiş kolordu komutanlıkları, komando tugay komutanlıkları, Jandarma Komando Özel Asayiş ve Kurtarma Tugay Komutanlığı, eğitim tugay ve birlik komutanlıkları disiplin kurulu, Genel Komutanlık Merkez Disiplin Kurulu ile eğitim ve öğretim kurumlarındaki disiplin kurullarının meslekten çıkarma cezası dışındaki kararlarının Jandarma Genel Komutanının onayıyla, meslekten çıkarma cezası kararlarının Jandarma Genel Komutanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun görüşü ve Bakanın onayıyla kesinleşeceği; "Disiplin amirlerinin ve kurullarının belirlenmesi ve çalışmasına dair esaslar" başlıklı 26/6 maddesinde, disiplin kurulu üyelerinin, boşanmış olsalar dahi eşleri, birinci ve ikinci derece kan ve kayın hısımları olan veya disiplin cezası verdikleri ya da disiplin soruşturmasını yaptıkları personelin durumlarının görüşüleceği toplantılara katılamayacakları, bu durumda geri kalan üyeleri ile toplanan kurulun eksiksiz toplanmış kabul edileceği hükümlerine yer verilmiştir.

#### HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Disiplin cezaları, kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi bakımından kamu görevlilerinin mevzuat uyarınca yerine getirmek zorunda oldukları ödev ve sorumlulukları ifa etmemeleri veya mevzuatta yasaklanan fiillerde bulunmaları durumunda uygulanan yaptırımlar olup, bu yaptırımların memurların özlük hakları üzerinde doğrudan ve önemli sonuçlar doğurmaları sebebiyle subjektif ve bireysel etkileri bulunduğu gibi, kamu görevinin gereği gibi sürdürülmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından da objektif ve kamusal önemleri bulunmaktadır.

Bu bakımdan disiplin soruşturmalarının yapılmasında izlenecek yöntem, ceza verilecek fiiller ve ceza vermeye yetkili makam ve kurullar pozitif olarak mevzuatta belirlenmekte, doktrin ve yargısal içtihatla da konu ile ilgili disiplin hukuku ilkeleri oluşturulmaktadır.

Disiplin kurulları ve disiplin amirleri tarafından verilen disiplin cezalarının sağlıklı ve objektif olması, disiplin amirleri ve disiplin kurulları üyelerinin olayı objektif değerlendirmesiyle mümkün olduğundan, hakkında soruşturma yürütülen kişilerle arasında husumet bulunan, soruşturmada taraf pozisyonunda olan, soruşturmada tanık olarak ifade veren ve soruşturmayı yürüten kişilerin disiplin amiri sıfatıyla ya da disiplin kurulu üyesi olarak tesis edilecek disiplin cezası işlemine katılamayacakları kabul edilmektedir.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan 7068 sayılı Kanun'un 19/1-(ç) ve 19/1-(d) maddelerinde; Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulunun ve Jandarma Genel Komutanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun kimlerin katılımıyla oluşacağı belirlenmiş olmakla birlikte; 26. maddesinin 6. fıkrasında disiplin kurulu üyelerinin disiplin cezası verdikleri ya da disiplin soruşturmasını yaptıkları personelin durumlarının görüşüleceği toplantılara katılamayacakları açıkça düzenlenmiş, geri kalan üyeleri ile toplanan kurulun ise eksiksiz toplanmış kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu olayda, Jandarma Genel Komutanlığı Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile Jandarma Genel Komutanlığı Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri incelendiğinde, Merkez Disiplin Kurulunda yer alan Tyn.D.Bşk. Albay Y.T., Tem.D.Bşk. Tuğgeneral A.İ.E., Personel Başkanı Tuğgeneral İ.B. ile J.Gn.K.Yrd. Korgeneral A.Ç.'nin Yüksek Disiplin Kuruluna da katıldıkları anlaşılmıştır.

Buna göre; davacıya disiplin cezasının verildiği Merkez Disiplin Kuruluna katılan üyelerin, bu cezanın görüşüldüğü Yüksek Disiplin Kurulunda da yer almalarının, objektif ve tarafsız değerlendirmeyi olumsuz yönde etkileyeceği, bu durumun hem disiplin hukuku ilkelerine hem de 7068 sayılı Kanun'un 26/6 maddesine aykırı olduğu dikkate alındığında, dava konusu işlemde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin Bölge İdare Mahkemesi kararında da hukuki isabet görülmemiştir.

#### KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVACININ TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü; E:..., K:... sayılı kararın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 2/b fıkrası uyarınca BOZULMASINA,

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun'la değişik 50. maddesinin 2. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın, kararı veren ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesine,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile eklenen Geçici 8. maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 15/01/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.